

UCHWAŁA NR 1428/25
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 15 stycznia 2025 roku

w sprawie przyjęcia „Informacji dotyczącej udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie za 2024 rok”.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 566 ze zm.) uchwala się, co następuje

§ 1

1. Przyjmuje się „Informację dotyczącą udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie za 2024 rok”, stanowiącą załącznik do uchwały.
2. Przekazuje się „Informację dotyczącą udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie za 2024 rok” Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Marszałkowi Województwa Świętokrzyskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK

(dokument podpisano elektronicznie)

Informacja dotycząca
udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie za 2024 rok.

Podstawy prawne dostępu do informacji o środowisku.

Zgodnie z art. 74 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej „Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska”. Prawo to jest powszechne, a zatem przysługuje każdemu niezależnie od jego płci, rasy, wyznania, narodowości, obywatelstwa czy też miejsca zamieszkania itp. Wniosek o udzielenie informacji może złożyć każda osoba fizyczna czy też prawna bez konieczności wykazywania swojego interesu prawnego lub faktycznego. Poza regulacją konstytucyjną gwarancję tego prawa stanowi podpisana dnia 25 czerwca 1998 r. w duńskim Aarhus konwencja regionalna o dostępie do informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska.

W myśl art. 4 konwencji z Aarhus: „Każda ze Stron zapewni, że zgodnie z poniższymi postanowieniami niniejszego artykułu władze publiczne, w odpowiedzi na żądanie udzielenia informacji dotyczących środowiska, udostępnią społeczeństwu, w ramach ustawodawstwa krajowego, taką informację, w tym również, na żądanie i w zgodzie z literą (b), kopie konkretnej dokumentacji zawierającej lub obejmującej taką informację:

- (a) bez konieczności wykazywania jakiegokolwiek interesu,
- (b) w żądanej formie, chyba że:
 - uzasadnione jest udostępnienie jej przez władzę publiczną w innej formie, w którym to przypadku podać należy przyczyny udostępnienia jej w tej formie, lub
 - informacja jest już powszechnie dostępna w innej formie”.

Konwencja weszła w życie 30 października 2001, zaś Polska ratyfikowała ją w 2003 roku. Wynikiem tego było wprowadzenie nowej regulacji dyrektywą 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska.

W prawie krajowym kwestię udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (uuiś). Art. 4 uuiś stanowi, iż „każdy ma prawo do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych ustawą”. Dział II ww. ustawy „udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie” określa zasady udostępniania niniejszych informacji.

Pojęcie „informacji o środowisku”.

Ustawa uuiś nie definiuje wprost pojęcia informacji o środowisku. Jednakże odsyła do ustawy Prawo ochrony środowiska, gdzie w art. 3 pkt 39 środowisko jest zdefiniowane jako ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności powierzchnię ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływania pomiędzy tymi elementami.

Natomiast art. 9 ust 1 uuiś wskazuje informacje podlegające udostępnieniu dotyczące:

1. stanu elementów środowiska, takich jak: powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań między tymi elementami,
2. emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska,
3. środków, takich jak: środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska, a także działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy środowiska,
4. raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska,
5. analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach środków i działań, o których mowa w pkt 3,

6. stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi, oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych – w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać stany elementów środowiska.

Sposoby i formy udostępniania informacji o środowisku.

Wyróżniamy następujące sposoby udostępniania informacji o środowisku:

- aktywne,
- bierne,
- mieszane.

Aktywne udostępnianie informacji o środowisku to obowiązek czynnego rozpowszechniania informacji przez władze publiczne będące w ich posiadaniu poprzez np. biuletyny, komunikaty, konferencje prasowe. Ponadto zawiera także publikowanie w „elektronicznych bazach danych” całych dokumentów, np. programów ochrony środowiska, raportów o stanie środowiska oraz treści aktów prawnych dotyczących środowiska i jego ochrony.

Bierne udostępnianie polega na udostępnianiu na wniosek złożony przez osobę zainteresowaną informacji będących w posiadaniu władz publicznych.

Mieszane udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie jest możliwe za pośrednictwem „publicznie dostępnych wykazów, rejestrów lub zbiorów danych”. Wykazy stanowią źródło informacji o dokumentach zawierających informacje o środowisku. Dostęp do nich jest bezpłatny.

Zgodnie z art. 9 ust 2 uuiś informacje o środowisku i jego ochronie udostępnia się w formie: ustnej, pisemnej, wizualnej, dźwiękowej, elektronicznej.

Publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (PDWD).

PDWD to publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie. Stanowi go zbiór kart informacyjnych, z których każda karta opisuje pojedynczy dokument zawierający informację o środowisku.

Karty zawierają następujące dane identyfikujące dokument m.in. : rodzaj, temat, nazwę dokumentu, zakres przedmiotowy, znak sprawy, datę dokumentu, miejsce przechowywania dokumentu. Dzięki tym danym możliwe jest szybkie wyszukanie, dotarcie do przedmiotowego dokumentu i uzyskanie wglądu do niego.

Układ ww. wykazu, jak również wzór kart informacyjnych, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie (Dz. U. z 2010 r. Nr 186 poz. 1249).

Celem prowadzenia publicznie dostępnego wykazu jest bowiem zapewnienie społeczeństwu możliwości szybkiego zidentyfikowania (określenia miejsca i daty wydania, nazwy i przedmiotu dokumentu) oraz zlokalizowania (określenia miejsca, gdzie się znajduje) dokumentu zawierającego informacje o środowisku. PDWD jest prowadzony w wersji elektronicznej w Biuletynie Informacji Publicznej.

Terminy na udostępnianie informacji o środowisku w trybie wnioskowym.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 uuiś władze publiczne udostępniają informacje o środowisku i jego ochronie bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia otrzymania wniosku. Termin może zostać przedłużony do 2 miesięcy ze względu na stopień skomplikowania sprawy. Natomiast dokumenty, o których dane są zamieszczane w PDWD udostępnia się niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni od dnia złożenia wniosku.

Oplaty za udostępnianie informacji o środowisku.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 uuiś wyszukiwanie i przeglądanie w siedzibie organu administracji dokumentów wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie jest bezpłatne. Ponadto bezpłatnie są udostępniane informacje, które mogą być przekazane w formie ustnej.

Za wyszukiwanie informacji, a także za przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku, sporządzanie kopii dokumentów lub danych oraz ich przesłanie władze publicznej pobierają opłaty w wysokości odzwierciedlającej związane z tym uzasadnione koszty w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 roku w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 120).

Opłata za wyszukanie informacji wynosi:

- 5 zł jeżeli wymaga wyszukania do 10 dokumentów,
- jeżeli informacja wymaga wyszukania więcej niż 10 dokumentów to pobiera się dodatkową opłatę, mnożąc ww. kwotę przez liczbę dodatkowych dokumentów i współczynnik 0,1.

Opłaty za sporządzenie kopii dokumentów w formie wydruku w formacie A4, wynoszą:

- 0,15 zł za stronę kopii czarno-białej,
- 1,5 zł za stronę kopii kolorowej.

Opłaty uiszcza się w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia wnioskodawcy o wysokości naliczonej opłaty na rachunek bankowy właściwych władz publicznych.

W 2024 roku dochody w tytułu udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie wynosiły 363,60 zł. Wysokość niniejszej kwoty wynika z faktu, iż większość informacji o środowisku i jego ochronie udostępnia się w sposób elektroniczny bezpłatnie.

Odmowa udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie.

W myśl art. 16 ust.1 uuiś władze publiczne mogą odmówić udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie po rozważeniu interesu publicznego przemawiającego

za udostępnieniem informacji w konkretnym przypadku, jeżeli udostępnienie tych informacji może naruszyć:

1. ochronę danych przewidzianą przepisami o ochronie informacji niejawnych,
2. przebieg toczącego się postępowania sądowego, dyscyplinarnego lub karnego,
3. prawa własności intelektualnej,
4. ochronę danych osobowych, dotyczących osób trzecich, jeżeli jest ona przewidziana odrębnymi przepisami prawa,
5. ochronę informacji lub danych, dostarczonych przez osoby trzecie, jeżeli osoby te, nie mając obowiązku ich dostarczenia i nie mogąc być takim obowiązkiem obciążone, dostarczyły je dobrowolnie, chyba że wyraziły zgodę na ich udostępnianie,
6. stan środowiska, którego informacja dotyczy, w szczególności przez ujawnienie ostoi lub siedliska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
7. ochronę informacji o wartości handlowej, w tym danych technologicznych, dostarczonych przez osoby trzecie i objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, jeżeli osoby te złożyły wniosek o wyłączenie tych informacji z udostępniania, zawierający szczegółowe uzasadnienie dotyczące możliwości pogorszenia ich pozycji konkurencyjnej,
8. obronność i bezpieczeństwo państwa,
9. bezpieczeństwo publiczne,
10. ochronę tajemnicy statystycznej przewidzianą przepisami o statystyce publicznej.

Władze publiczne mogą odmówić udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie, jeżeli:

1. wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych będących w trakcie opracowywania,
2. wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych przeznaczonych do wewnętrznego komunikowania się,
3. wniosek jest w sposób oczywisty niemożliwy do zrealizowania,
4. wniosek jest sformułowany w sposób zbyt ogólny.

W myśl art. 20 ust. 1 uuiś odmowa udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie następuje w drodze decyzji. W 2024 roku nie wydano żadnej decyzji odmawiającej udostępnienia informacji.

Wzór wniosku o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom wnioskodawców, którzy zwracają się z prośbą o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie, został opracowany wzór wniosku, który usprawnia proces udostępniania informacji o środowisku. Zamieszczony on został na stronie internetowej Urzędu.

Udostępnione informacje o środowisku i jego ochronie w 2024 roku.

W 2024 roku rozpatrzono 148 wniosków dotyczących udostępnienia informacji o środowisku. Zakres wniosków dotyczył udzielenia informacji o:

- wprowadzaniu gazów i pyłów do powietrza przez podmioty korzystające ze środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego w poszczególnych latach,
- wydanych i obowiązujących zezwoleniach na wytwarzanie, przetwarzanie odpadów dla poszczególnych zakładów,
- wnioskach o wydanie pozwoleń zintegrowanych,
- koncesjach na wydobywanie kopalin ze złóż,
- kodów odpadów wytwarzanych, przetwarzanych przez poszczególne zakłady.

W 2024 roku w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie zamieszczono 3 647 kart informacyjnych. Karty te dotyczyły głównie informacji o wykazach zawierających informacje i dane o zakresie korzystania ze środowiska, wnioskach o wydanie pozwolenia i o pozwoleniach zintegrowanych, wnioskach o wydanie pozwolenia i pozwoleniach na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, zezwoleniach na zbieranie odpadów, zezwoleniach na przetwarzanie odpadów oraz zezwoleniach na zbieranie i przetwarzanie odpadów, decyzjach zatwierdzających instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, koncesjach na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, o decyzjach określających warunki wydobywania kopaliny, wnioskach o wydanie zezwolenia i o zezwoleniach na usunięcie drzewa lub krzewu.

Reasumując, powszechnie uważa się, że udostępnianie informacji o środowisku nie tylko wpływa na poszerzenie wiedzy ekologicznej społeczeństwa, ale również umożliwia jego świadome i aktywne uczestnictwo w procesach podejmowania decyzji środowiskowych.